

РІДНЕ СЛОВО

Рік: 15

Номер: 164

www.ridneslovo.co.rs

28 лютого 2019 р.

ЗУСТРІЧ ПРЕДСТАВНИКІВ
ПОСОЛЬСТВА УКРАЇНИ З УЧНЯМИ,
ЯКІ ВИВЧАЮТЬ УКРАЇНСЬКУ МОВУ
В ПОЧАТКОВИХ ШКОЛАХ КУЛИ

РОЗГЛЯНУТО ПРОЕКТ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МЕДІА

ГРОМАДСЬКІ ДЕБАТИ ЩОДО ПРОЕКТУ МЕДІА – СТРАТЕГІЇ У НОВОМУ САДІ

Перший круглий стіл у ході публічного обговорення проекту медіа-стратегії відбувся в Скупщині Нового Саду. Учасники, у тому числі представники медіа та журналістських асоціацій, ЗМІ та приватні особи, мали можливість висловити свої зауваження та пропозиції членам Робочої групи з розробки проекту документа.

Метою прийняття нової медіа-стратегії є формування майбутнього розвитку медіа-сцени в Сербії.

Деян Стоянович, голова Робочої групи з розробки медіа-стратегії зазначив, що важливо, що всі погоджуються з ціллю стратегії і вважають, що необхідно змінити існуючу ситуацію, тільки способи зміни можуть бути неоднакові у всіх, але вважає, що наприкінці буде досягнута абсолютна згода.

Елена Клеут, представник Робочої групи з розробки медіа-стратегії, NDNV сказала, що на її думку це досить добрий документ, але проблема в тому, що багато речей на цій медійній сцені повністю виходять з рамок стратегії.

Окрім членів Робочої групи, у підготовці медіа-стратегії брали участь велика кількість експертів, представників міжнародних організацій та організацій громадянського суспільства, засобів масової інформації, громадських служб, наукових кіл та інших. У круглому столі брав участь Йожеф Клем, заступник генерального директора РТВ Воєводина.

Значна частина круглого столу торкалась

Деян Стоянович, голова Робочої групи з розробки медіа-стратегії

Під час круглого столу

питань положення медіа на мовах національних меншин. В дебатах брали участь голова Координації Національних рад національних меншин і голова Угорської національної ради Джене Хайнал та представники координації, які висловили спільне положення Координації Національних рад національних меншин які висловили спільне положення Координації Національних меншин, що дана медіа-стратегія зменшує роль національних рад у галузі інформування мовами національних меншин.

Всі зауваження та пропозиції щодо проекту Стратегії зацікавлені сторони могли надсилати до Кабінету Голови Уряду до 1 березня на електронну адресу medijska.strategija@gov.rs.

Під час публічного обговорення проекту медіа-стратегії в Скупщині Нового Саду

О. Стецюк

Редакція ГВУ «Рідне слово» приймає рукописи на українській мові. Редакція може не поділяти точку зору автора. Рукописи не повертаються і не рецензуються. Редакція залишає за собою право

редагувати матеріали. Редакція залишає за собою право відмовити у публікації матеріалу. При використанні наших публікацій посилання на видання обов'язкове.

ЗМІСТ

◆ АКТУАЛЬНО

ГРОМАДСЬКІ ДЕБАТИ щодо ПРОЕКТУ МЕДІА – СТРАТЕГІЇ У НОВОМУ САДІ 2

◆ ПОДІЇ

МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ РІДНОЇ МОВИ – СПРИЯННЯ МОВНІЙ І КУЛЬТУРНІЙ РІЗНОМАНІТНОСТІ СВІТУ 4

ДЕНЬ РІДНОЇ МОВИ ВІДЗНАЧЕНО У ІНДЖІ 4

ВІДБУЛОСЯ ЗАСІдання координації національних рад нацменшин 5

ВІДБУЛОСЯ ЗАСІдання КЕРІВНОЇ РАДИ ГВУ «РІДНЕ СЛОВО» 5

◆ ОСВІТА – КУЛЬТУРА

ПРЕДСТАВНИКИ ПОСОЛЬСТВА УКРАЇНИ ЗУСТРІЛИСЯ З УЧНЯМИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В КУЛІ 6

◆ СПІВРОБІТНИЦТВО

БАГАТА ТУРИСТИЧНА ПРОПОЗИЦІЯ УКРАЇНИ НА МІЖНАРОДНОМУ ЯРМАРКУ ТУРИЗМУ В БЕЛГРАДІ 7

◆ КОНКУРС

КОНКУРСИ КРАЙОВОГО СЕКРЕТАРІАТУ З ПИТАНЬ ОСВІТИ, УПРАВЛІННЯ ТА НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН – НАЦІОНАЛЬНИХ СПІЛЬНОТ 8

◆ СУСПІЛЬСТВО

УКРАЇНСЬКА МОВА НА ХВІЛЯХ РАДІО НОВОГО САДУ 9

◆ КУЛЬТУРА – ТРАДИЦІЇ

У ВЕРБАСІ ВІДБУВСЯ ТРАДИЦІЙНИЙ РОЗВАЖАЛЬНИЙ ВЕЧІР - БАЛ 10

ТРАДИЦІЙНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ БАЛ В КУЛІ 11

◆ УКРАЇНА - ДІАСПОРА

ВИБОРИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ 2019 ВІДБУДУТЬСЯ 31 БЕРЕЗНЯ 12

◆ ІСТОРИЧНІ ПОДІЇ

ЧИГИРИНСЬКА ФОРТЕЦЯ – РЕЗИДЕНЦІЯ ГЕТЬМАНА БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО 13

◆ ЛЮДИ, ПОДІЇ, ЧАС

ПУЩЕННЯ – ПРОВІСНИК ВЕЛИКОДНЬОГО ПОСТУ 14

◆ ДУХОВНІСТЬ

СВЯТА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ - СТРІТЕННЯ ГОСПОДНЄ 15

◆ З УСІХ СТОРІН

«7 ЧУДЕС УКРАЇНИ» УКРАЇНСЬКИЙ ДОКУМЕНТАЛЬНИЙ СЕРІАЛ НА РТВ 2 18

ЗАПЛАНОВАНІ ПОДІЇ У БЕРЕЗНІ МІСЯЦІ 18

◆ МОЗАЇКА

КРОСВОРД 19

Шановні читачі!

Ось і наблизився до кінця другий місяць року. Місяць лютий був багатий на різні події та заходи, знаменні та пам'ятні дати. Серед них Міжнародний день рідної мови – день, який відзначають щороку 21 лютого, починаючи з 2000 року. Про «підтримку мовного та культурного різноманіття та багатомовності» було оголошено на XXX сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО, що проходила 26 жовтня – 17 листопада 1999 року в Парижі.

Директор Управління з прав людини і меншин Республіки Сербії Сюзана Паунович, 21 лютого ц.р. привітала всіх громадян Сербії з Міжнародним днем рідної мови, зазначивши, що уряд прагнєдо послідовного захисту мов меншин.

З нагоди цього свята в школах відбулися різноманітні заходи. В ОШ ім. Петра Кочича в Інджі проведено цікавий захід, присвячений Дню рідної мови. В цей день в святковій програмі прозвучали легенда та вірші на рідній українській мові.

В Кулі представники Посольства України в Р. Сербія зустрілися з учнями, які вивчають предмет «Українська мова з елементами національної культури» у початкових школах Кули.

В лютому місяці відбулося публічне обговорення проекту медіа-стратегії, метою прийняття якої є формування майбутнього розвитку медіа-сцени в Сербії.

Перший круглий стіл у ході публічного обговорення проекту медіа-стратегії відбувся в Скупщині Нового Саду. Учасники, у тому числі представники медіа та журналістських асоціацій, ЗМІ та приватні особи, мали можливість висловити свої зауваження та пропозиції членам Робочої групи з розробки проекту документа. Про ці події ми розповідаємо на сторінках даного номеру «Рідного слова».

Гортаючи сторінки видання, ви зможете прочитати про старовинні українські звичаї «Пущення». Ми розповідаємо про розважальні музичні вечори, які традиційно кожного року проходять у Кулі і Вербасі і добре всім відомі під назвою «Український бал».

На сторінках газети розповідаємо про річницю народження великого українського гетьмана Богдана Хмельницького і славну Чигиринську фортецю. Про всі ці громадські, культурно-мистецькі заходи і другі події читачі можуть дізнатися у цьому лютневому номері видання «Рідного слова».

Відповідальний редактор
Оксана Стециук

21 ЛЮТОГО

МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ РІДНОЇ МОВИ – СПРИЯННЯ МОВНІЙ І КУЛЬТУРНІЙ РІЗНОМАНІТНОСТІ СВІТУ

Директор Управління з прав людини і меншин Республіки Сербія Сузана Паунович, 21 лютого ц.р. привітала всіх громадян Сербії з Міжнародним днем рідної мови, зазначивши, що уряд прагне до послідовного захисту мов меншин.

Республіка Сербія повністю віддана справі сприяння та розвитку всіх елементів ідентичності представників національних меншин, заявила директор Сузана Паунович. Сузана Паунович зазначила, що рішучість сприяти захисту і збереженню багатомовності та полікультурності в Сербії підтверджено в 2006 році, коли ратифікована Європейська хартія регіональних мов або мов меншин.

У 42 місцевих органів влади в Сербії ввели мову 11 меншин в офіційне використання, що вказує, наскільки багато робить уряд на захисті мов меншин і буде робити і у майбутньому періоді у співпраці з національними радами національних меншин.

Загальну освіту мовами меншин, в початкових школах в минулому навчальному році, на всіх рівнях, організовано на восьми мовах. Крім того ще шість мов національних меншин, а серед них і українську мову учні вивчають в рамках навчального предмету «Мова меншини з елементами національної культури». Більш ніж 60 тис. дітей вивчають свою рідну мову в школах Сербії.

Сузана Паунович заявила, що право на інформацію мовою національної меншини здійснюється через друковані та електронні засоби масової інформації. На мовах меншин видаються газети, журнали, публікації, а також електронні засоби масової інформації, які транслюються на мовах національних меншин. За наявними даними, щомісяця транслюється понад 18 000 годин радіо та телевізійних програм для представників меншин на 16 мовах, а з друку виходить більше 100 друкованих ЗМІ. Як унікальний приклад в Європі, Воєводина є багатоетнічним і мультикультурним середовищем, в якому проживають представники більше 25 різних національних меншин. Особливою рідкістю є громадська служба Радіотелебачення Воєводини, на якій значна частина програми транслюється на 15 мовах національних меншин, сказала Сузана Паунович.

Директор Управління з прав людини і меншин оцінила, що виконуючи зобов'язання цього міжнародного правового акта, спрямованого на захист і пропагування мов меншин, країна робить внесок у збереження мультикультуралізму і багатомовності, як в Сербії так і у Європі

О.Стецюк

УКРАЇНСЬКА МОВА НА ВІДЗНАЧЕННІ МІЖНАРОДНОГО ДНЯ РІДНОЇ МОВИ У ІНДЖІЇ

УОШ ім. Петра Кочича, у Інджії відзначено Міжнародний день рідної мови. Це міжнародне свято цього року вирішили відзначити оригінальним і цікавим способом.

Рідну мову в цей день в школі представили учні разом з своїми матерями. Під час урочистості учні і їх мами розказували про свою рідну мову та декламували вірші на рідній мові. В цей день були представлені сербська, російська, литовська, китайська, українська і другі мови.

Софія Кулевацькі, учениця ОШ ім. Петра Кочича, Інджія

Українську мову представила учениця 5 класу даної школи Софія Кулевацькі разом з матір'ю Мартою Кулевацькі. Вони розповіли цікаві факти про українську мову, легенду та вірш. Так цікаво і змістово цього року відзначили Міжнародний день рідної мови в Інджії.

У 1999-му році, на 30-й сесії Генеральної конференції Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури, було прийнято рішення заснувати Міжнародний день рідної мови. Датою щорічного свята вибрано 21-е лютого. Це всесвітнє свято було засноване з метою сприяння багатому культурному та мовному різноманіттю.

О. Стецюк

ЗАСІДАННЯ КООРДИНАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНИХ РАД НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН ТА ЗУСТРІЧ З ЗАХИСНИКОМ ГРОМАДЯН

19 лютого 2019 року, в Белграді затверджено Координацію національних рад національних меншин у новому скликанні. До кінця 2019 року головою координації буде Джейн Хайнал, голова Національної ради угорської національної меншини. Присутні члени координаційного комітету прийняли Правила діяльності координації національних рад національних меншин.

На засіданні було досягнуто домовленості про те, що в 2019 році з фонду бюджету для національних меншин буде підтримана сфера культури. Буде написано листа до Міністерства освіти, Національної ради з питань національних справ та кабінету прем'єр-міністра, що вимагатиме вирішення проблем фінансування і розвитку навчальних програм на мовах національних меншин. Національну раду української національної меншини на засіданні представляв Микола Ляхович, голова НР УНМ.

Після цієї зустрічі представники національних рад національних меншин провели зустріч з Зораном Пашаличем, громадським захисником прав людини в Сербії.

Громадський захисник Зоран Пашалич поспілкувався з представниками національних рад національних меншин, які проживають у Сербії, про шляхи та значення подальшої співпраці. Це була їхня перша зустріч у періоді з 4 листопада минулого року, коли обиралися нові члени національних рад, і ця зустріч також була і нагодою познайомитись.

Під час засідання Координації національних рад

Представники національних рад висловили задоволення співпрацею з інституцією захисника громадян, але також відзначили, що деякі питання, які мають вирішальне значення для збереження ідентичності меншин, залишаються відкритими. До них належать, насамперед, викладання та інформація на рідній мові, а також пропорційна зайнятість представників меншин у державних установах. Омбудсмен пообіцяв докласти свій внесок у вирішення питань меншин, зазначуючи, що його діяльність зосереджена, зокрема, на реалізації та просуванні прав національних меншин.

О. Стецюк

ВІДБУЛОСЯ ЗАСІДАННЯ КЕРІВНОЇ РАДИ ГВУ «РІДНЕ СЛОВО»

18 лютого ц.р. в Кулі відбулося засідання Керівної ради Газетно-видавничої установи «Рідне слово», на якому було прийнято Звіт роботи видавництва за минулий 2018 рік та затверджено План роботи ГВУ «Рідне слово» на поточний 2019 рік.

На засіданні зазначено, що в минулому 2018 році регулярно видано всі числа газети «Рідне слово» та дитячого журналу «Соловейко» та п'ятий номер літературно-культурологічного часопису «Слово». ГВУ «Рідне слово» у 2018 році представило свої видання на двох Міжнародних книжкових ярмарках у Новому Саді і Белграді та чисельних культурно-мистецьких заходах.

Згідно затвердженого Плану роботи ГВУ «Рідне слово» на 2019 рік пріоритетом в роботі видавництва цього року є часописи «Рідне слово» та «Соловейко» і участь у конкурсах, щоб отримати можливість видавати нові видання. З ціллю зацікавлення читачів ГВУ «Рідне слово» і цього року планує видавати спеціальні додатки, з допомогою яких читачам надано змогу ширше ознайомитися з культурою, звичаями і традицією українського народу. Під час засідання мова йшла про чисельні питання пов'язані з діяльністю видавництва.

О. Стецюк

ЗУСТРІЧ У КМТ ІМ. ІВАНА СЕНЮКА

ПРЕДСТАВНИКИ ПОСОЛЬСТВА УКРАЇНИ ЗУСТРІЛИСЯ
З УЧНЯМИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В КУЛІ

Всібіту, 9 лютого ц.р. у КМТ ім. Івана Сенюка в Кулі, завітали представники Посольства України у Республіці Сербія - Наталя Маркевич, перший секретар з політичних питань, культурного співробітництва та зв'язків зі ЗМІ та Дарина Гаріб, третій секретар з питань протоколу та зв'язків з діаспорою, де зустрілися з учнями, які вивчають предмет «Українська мова з елементами національної культури» у початкових школах Кули. Присутніми також були Надія Воротняк, вчителька української мови, Далібор П'єкні, секретар Національної ради УНМ, Іван Кузьма, голова КМТ ім. Івана Сенюка і голова Виконавчого комітету Національної ради УНМ.

Присутніх привітала Наталя Маркевич, перший секретар Посольства України. Представники Посольства України та Національної ради УНМ вручили учням подарунки - шкільне приладдя, книги та набори для занять. Ці подарунки передбачені бюджетною програмою, яку Уряд України виділяє щороку для діаспори і придбані в результаті співпраці Національної ради української національної меншини і Посольства України з ціллю заохочення дітей вивчати українську мову.

Після вручення подарунків представники Посольства організували майстер клас для учнів під назвою «Ми з тобою Україно». Учні отримали

Представники Посольства України Наталя Маркевич, перший секретар та Дарина Гаріб, третій секретар

задання вирізати голубів миру з жовтого і синього паперу. Кожний учень на голубі написав своє ім'я і прикріпив його на карту України.

Н. Петрович

Під час зустрічі у КМТ ім. Івана Сенюка

ПРЕДСТАВЛЕНІЙ ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ БАГАТА ТУРИСТИЧНА ПРОПОЗИЦІЯ УКРАЇНИ НА МІЖНАРОДНОМУ ЯРМАРКУ ТУРИЗМУ В БЕЛГРАДІ

З 21 по 24 лютого ц. р. в Белграді проходив 41-й Міжнародний ярмарок туризму, один з найбільших туристичних заходів в Сербії.

Цього року на ярмарку туризму представлено понад 1100 експонентів з близько 50 країн, і, за оцінками організаторів він був най масовнішим.

На 41-у Міжнародному ярмарку туризму вперше представлено туристичну Україну - країну з великим потенціалом і великими перспективами. В Белград прибули делегації Львівської ОДА, Київської міської державної адміністрації, туристичні оператори України.

21 лютого, в Белграді представлено презентацію Туристичного потенціалу України. Багату туристичну пропозицію України представили дві офіційні делегації та туристичні оператори. На самому початку представлені Туристичні перлини Києва та Туристична пропозиція Львівщини, а також представлені Закарпатська, Тернопільська,

Під час презентації туристичного потенціалу України на Міжнародному ярмарку туризму

Кіровоградська і Харківська області.

На презентації відбулася промоція відновленого прямого авіасполучення Белград-Київ, який представила Air Serbia.

Так широкомаштабно і успішно представлена туристична пропозиція України на цьогорічному Міжнародному ярмарку туризму у Белграді.

Дана подія є найбільшою та найважливішою туристичною подією в Сербії та Південно-Східній Європі, яка кожного року успішно просуває останні тенденції та розробки в міжнародній туристичній індустрії, нові концепції та можливості для подорожей і відкриває нові перспективи в розвитку туристичного бізнесу.

Представники української делегації під час презентації туристичного потенціалу України в Белграді

О. Стецюк

КОНКУРСИ КРАЙОВОГО СЕКРЕТАРІАТУ З ПИТАНЬ ОСВІТИ, УПРАВЛІННЯ ТА НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН – НАЦІОНАЛЬНИХ СПІЛЬНОТ

Оголошено конкурси Крайового секретаріату з питань освіти, управління, регулювання та національних меншин - національних спільнот.

Крайовий секретаріат з питань освіти, управління, регулювання та національних меншин - національних спільнот 25 лютого ц.р. оголосив ряд конкурсів на загальну суму 410,5 млн. динарів. Секретаріат виділив 353,5 млн. динарів для проектів у сфері освіти, а 57 млн. динарів буде виділено національним меншинам.

Конкурси тривають до 15 березня та 20 березня 2019 року, а зацікавлені сторони можуть завантажити документацію та умови конкурсу на веб-сайті www.puma.vojvodina.gov.rs.

У сфері національних меншин були оголошені наступні конкурси:

- Конкурс на співфінансування програм і проектів, спрямованих на поліпшення прав національних меншин - національних спільнот в АП Воєводина у 2019 році - 31 млн. динарів.

- Конкурс на співфінансування програм та проектів із збереження та поширення мультикультурності та міжетнічної толерантності в АК Воєводина у 2019 році - 14 млн. динарів.

- Конкурс на співфінансування програм і проектів, спрямованих на досягнення позитивних заходів щодо поліпшення статусу членів ромської національної меншини - національної спільноти у АК Воєводина у

Конкурс

2019 році - 2 млн. динарів.

- Конкурс на виділення бюджетних коштів органам і організаціям АК Воєводина, у роботі яких офіційно використовуються мова та письмо національних меншин - національних спільнот у 2019 році - 10 млн. динарів.

Загальні умови конкурсів:

- Заявки подаються виключно на конкурсному формуліарі Секретаріату в одному примірнику.
- Конкурсну документацію можна придбати в приміщенні Секретаріату або на веб-сайті Секретаріату www.puma.vojvodina.gov.rs.
- Конкурсна документація повинна бути поповнена, заяви на конкурс з невчасно переданою або недостатньою документацією розглядатися не будуть.
- Заявки на публічний конкурс подаються сербською мовою або мовою національної меншини, яка офіційно використовується в АК Воєводина.
- Не буде враховано несвоєчасну та неповну або неправильно заповнену заяву, заяви, що не були надані уповноваженими особами, а також заяви, які не є предметом публічного конкурсу, або заява заявника, який не подав звіт про витрати та використання виділених коштів за попередній рік.

Додаткові інформації можна отримати у Секретаріаті або з допомогою е-пошти aron.madaras@vojvodina.gov.rs.

НАЗУСТРІЧ ВСЕСВІТНЬОМУ ДНЮ РАДІО УКРАЇНСЬКА МОВА НА ХВИЛЯХ РАДІО НОВОГО САДУ

Цього року Радіо Новий Сад відзначає значний ювілей - 70 років діяльності. З нагоди цього ювілею, а також і Всесвітнього дня радіо, який відзначають в місяці лютому ми завітали у Радіо Новий Сад. Про важливість і значення радіо, як засобу активного сприяння щодо вільного доступу до інформації, особливо в епоху цифрових технологій - ми розмовляли з редактором передач українською мовою Василем Дацшиним.

Цього року виповнюється і 27 років, відколи вийшла в ефір перша передача українською мовою «Українські обрії» на хвилях Радіо Новий Сад. Від цього вже тепер далекого вересня 1992 року українське мовлення на Радіо Новий Сад пройшло довгий шлях. Василь Дацшин каже, що перша передача українською мовою «Українські обрії» виходила раз в тиждень і тривала одну годину.

27 років - немалій період, за цей час збільшилося передач. З 2006 року кожний робочий день транслюється інформаційна передача «Новини дня» у періоді з 14.45 до 15.00 години. Також на третьому каналі Радіо Новий Сад транслюється передачі українською мовою «Слідами наших предків» і «Народні джерела» - українська народна музика, кожного вівторка в тиждень з поч. о 22.00 і 22.30.

Під час запису програми у студіо

В п'ятницю можна послухати передачі «Шляхами історії» та «Естрадна пісня» з поч. о 21.30 і 22.00. Передача «Українські обрії» триває 45 хвилин виходить в ефір о 14.45 годині кожної неділі, а також в неділю о 21.30 виходить в ефір передача «Література і мова».

Степан Сем'янів, редактор програми говорить, що інформування громадськості - це важлива суспільна функція. Від самого початку выходу в ефір передачі українською мовою не тільки інформують, а мають і культурно-просвітницьку роль.

Українська редакція зберігає в своїх архівах дуже багату колекцію аудіо-записів, зокрема з важливих подій, концертів, літніх шкіл, гостювань. На плівках української редакції збереглися голоси наших видатних діячів, наших аматорів.

Редакція українських передач успішно працює, а ми завдяки їхній праці, можемо кожний день почути нашу рідну українську мову в ефірі та взнати багато нового й цікавого про життя і діяльність українців у Сербії, про події в Україні та інші не менш важливі теми.

О. Стецюк

Редактор передач українською мовою Василь Дацшин і редактор програми Степан Сем'янів

КПТ «КАРПАТИ»

У ВЕРБАСІ ВІДБУВСЯ ТРАДИЦІЙНИЙ РОЗВАЖАЛЬНИЙ ВЕЧІР - БАЛ

У Вербасі, 16 лютого 2019 року в організації Культурно - просвітнього товариства «Карпати» відбувся 28-й традиційний бал.

Розважальний вечір пройшов у приміщенні ресторану «Kralj». Почесними гостями на балі був член Ради общини Вербас з відділу культури Боян Периз.

У розважальному вечорі брали участь понад 90 осіб, а крім гостей з Вербасу присутніми були і гості з Куцуру та Нового Саду.

Гостей розважав оркестр Культурно-просвітнього товариства «Карпати» під керівництвом Миколи Чизмаря. Під час балу було організовано лотерею та інші розважальні номери.

Ф. Проник

Голова КПТ «Карпати» Славко Барановський вручає головну нагороду

Гостей зустрічають хлібом і сіллю

Під час балу

Під час балу

Оркестр КПТ «Карпати»

**КМТ ім. ІВАНА СЕНЮКА
УКРАЇНСЬКИЙ БАЛ У КУЛІ**

У суботу, 23 лютого 2019 року, в ресторані «Kod Cire», в Кулі відбувся традиційний український бал. Уже понад півстоліття такий розважальний вечір організує КМТ ім. Івана Сенюка, завжди в останні вихідні дні перед Великим постом.

Український бал продовжує давню традицію нашого народу - пущення. Варто згадати, що пущення знане в цілому християнському світі, як «карнавал» у західноєвропейських народів. З року в рік Український бал набуває все більш сучасної форми. Але почесне місце на балі займає українська народна пісня, український танець і українська музика, а ні один бал не проходить без українських рушників, українських вишитих сорочок.

Український бал привітальними словами відкрив голова КМТ ім. Івана Сенюка Іван Кузьма. А перший вальс на цьогорічному розважальному вечорі виконали Надя Литвинчук та Іван Мокрицький. На балі до присутніх звернулися голова Національної ради української національної меншини Сербії Микола Ляхович та голова Української громади Республіки Хорватія Михайло Семенюк.

Важливим є, що в цьому розважальному заході участь брало велике число молоді, які своїм знанням українських пісень і танців приємно вразили решту гостей на балі. Також участь брало велике число старших осіб - засновників цих українських розважальних вечорів. На цьогорічному українському вечорі було 210 осіб. Крім з Кули, поважне число гостей було з сусідніх населених пунктів Суботіца, Сомбор, Вербас, Црвенка, Новий Сад, Бачка Топола, Інджія,

Під час вручення головних призів лотереї

Під час балу

Молодіжний танцювальний ансамбль КМТ ім. Івана Сенюка з мистецьким керівником Танею Литвинчук

Руменка, Латярок, Дівош та Сремська Митровиця. А також були гости з сусідньої Республіки Хорватія - з Вуковару, Петровців та Славонського Броду.

Організаційний комітет українського балу в Кулі: Таня Литвинчук, Стеван Гелебан і Філіп Пронік. Гостей розважав оркестр «Забава» у складі Івана Ліщишина, Михайла Литвинчука та Предрага Томчича.

З приемними враженнями від цього розважального вечора, гості розійшлися в пізніх хвилинах ночі.

Ф. Пронік

ВИБОРИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ 2019 ВІДБУДУТЬСЯ 31 БЕРЕЗНЯ

Вибори президента України 2019 пройдуть 31 березня. В цей день призначений перший тур голосування за кандидатів на пост глави держави.

Президентська кампанія в Україні офіційно стартувала наприкінці грудня 2018. 31 грудня ЦВК оголосила про початок виборчого процесу, після чого кандидати почали подавати документи для реєстрації.

На даний момент Центрвборчком зареєстрував 44 кандидати у президенти. Прийом документів завершився 3 лютого. Реєстрація кандидатів завершено 8 лютого 2019.

Вибори президента України відбудуться в березні-квітні 2019. Перший тур голосування відбудеться в останню неділю березня (31 числа).

Офіційні результати будуть оголошені в терміні до 10 квітня. Результати голосування від 31 березня 2019 опублікують в «Голосі України» й «Урядовому кур'єрі» до 13 квітня.

Також до цієї дати у ЦВК буде прийнято рішення про необхідність другого туру голосування. Якщо жоден з кандидатів не набере більше 50% голосів, то призначається другий тур виборів. До нього виходять два претенденти на пост голови держави, які набрали найбільшу кількість голосів.

21 квітня 2019-го – дата ймовірного другого туру, в разі, якщо у першому ніхто з кандидатів не набере абсолютної більшості голосів ($50\% + 1$), тоді результати мають стати відомими до 1 травня. Публікація офіційних результатів президентських виборів 2019 в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр» - 4 травня.

Після урочистої церемонії присяги у Верховній раді новий глава держави вступить на посаду до 3 червня.

За 27 років незалежності в Україні були обрані 5 президентів: Леонід Кравчук, Леонід Кучма, Віктор Ющенко, Віктор Янукович, Петро Порошенко. Олександр Турчинов у 2014 році був призначений виконувачем обов'язків президента, після втечі Януковича.

Відповідно до законодавства, обрання президента проводиться шляхом таємного волевиявленням громадян України, які досягли повнолітнього віку. Для отримання бюллетеня і подальшого голосування виборець повинен надати члену комісії паспортабо інший документ, що посвідчує українське громадянство.

Вибори проводяться на виборчих дільницях за місцем проживання. Вони будуть організовані в кожному місті та населеному пункті країни. Громадяни України, які перебувають за кордоном, також мають право брати участь у голосуванні на спеціальних ділянках при дипломатичних установах.

ІСТОРИЧНИМИ ШЛЯХАМИ УКРАЇНИ

ЧИГИРИНСЬКА ФОРТЕЦЯ – РЕЗИДЕНЦІЯ ГЕТЬМАНА БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

9 лютого 1595 (за іншою версією - 1596) року на хуторі Суботові, у родинному гнізді Чигиринського підстарости й сотника Чигиринського полку Михайла Хмельницького сталася щаслива подія: народився син Богдан - гетьман Війська Запорозького, очільник Національно-визвольної війни українців, засновник і перший гетьман Української козацької держави.

Після того, як Чигирин став столичним містом нової держави, чигиринська приватна резиденція (двір) Хмельницьких перетворилася на офіційну резиденцію гетьмана, як глави цієї новопосталої держави.

В першу чергу Чигирин, як перша столиця козацької держави, унікальний своєю історією, яка сягає дуже давніх часів. Давня гетьманська резиденція містилася не в замку, який увінчував Кам'яну гору, що панувала над Чигирином, а була на території міста, під горою і під захистом цього замку.

З історичних джерел відомо, що цей двір правив

за резиденцію і наступним гетьманам - І. Виговському, Ю. Хмельницькому, П. Тетері та П. Дорошенку.

На жаль, усі споруди резиденції славного гетьмана були знищенні під час руйнування Чигирину турками 1678 року. Дотепер не вдалося знайти жодного зображення гетьманського двору. Проте, на Лівобережній Україні збереглися окремі муровані будинки козацької старшини кінця XVII сторіччя, які можуть бути аналогами для того, аби уявити, який вигляд мав чигиринський палац гетьмана Хмельницького.

На сьогодні у Чигирині на місці гетьманського двору створюється історико-архітектурний комплекс «Резиденція Богдана Хмельницького». Вже відновлено в'їзну вежу, будинок гетьмана, військову канцелярію, скарбницю та курінь козацької варти. Однак у гетьманській резиденції так і не добудували дві з 12 запланованих споруд, а ті, що вдалося звести на сьогоднішній день не мають належного внутрішнього обрамлення та наповнення.

Значної уваги, в тому числі й фінансової, також потребує і Чигиринська фортеця, яка височіє на Замковій, або Богдановій, горі. Ця могутня фортеця в часи козацької держави була найбільш неприступним форпостом Центральної України.

І хоча в 1677 році Чигиринська фортеця була відбудована на зразок найновіших оборонних споруд Європи за проектом військового інженера Патріка Гордона, уже в 1678 році вона була знищена в результаті руйнівних турецьких походів на Україну. Наразі автентичною спорудою залишився відбудований бастіон Дорошенка, який був побудований як наріжна частина фортеці для захисту бічних стін.

Чигиринська фортеця знаходиться в місті Чигирин Черкаської області.

Стіни Чигиринської фортеці на Чернігівщині

О. С

ТРАДИЦІЙНІ НАРОДНІ СВЯТА

ПУЩЕННЯ – ПРОВІСНИК ВЕЛИКОДНЬОГО ПОСТУ

Кожного року, перед початком Великого посту в селі Голубінці проходять так звані «Мачкаре». Ця традиція в даному воєводинському селі зберігається вже близько двохсот років. Найяскравішим заходом є «Карнавал у масках», під час якого учасники у масках беруть участь у дефілі вулицями села. У даному заході беруть участь представники культурно-мистецьких товариств, шкіл та других установ з різних місць Воєводини. В цей день це невелике село, що знаходиться недалеко від Інджії і Старої Пазови перетворюється в яскраве карнавальне містечко.

Вже традиційно, кожного року у «Карнавалі» беруть участь і представники української громади з Інджії. Цього року взали участь і учні школи ім. Душана Єрковича, а серед них були і діти, які ходять на уроки української мови, Єлена Прецеп і Мая Сем'янів.

У Голубінці на карнавал прибувають представники української громади з Інджії. Цього року ми тут зустріли Маріцу і Стефана Прецеп і інших.

Маріца Прецеп розповідає, що кожного року приходить на цей карнавал разом з своїми онуками та каже, що за українською традицією початок Великого посту відзначають святом Пущення.

В минулому люди цілими сім'ями ходили ввечері один до одного в гості, частувалися, співали. Ввечері влаштовувалися вечоринки, на яких звучала музика.

Учасниця карнавалу Мая Сем'янів у костюмі «скрипач»

Під час карнавалу у Голубінціма

Люди веселилися, бо вже на другий день починається піст, якого в давнину строго дотримувались.

Тепер святкування пущення прийняло більш сучасної форми і назви і переросло в Український бал. Ці бали традиційно відбулися і цього року у Кулі і Вербасі.

Учасники карнавалу «Мачкаре»

О. Стецюк

СВЯТА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

СТРІТЕННЯ ГОСПОДНЄ

Вп'ятницю, 15 лютого, наша Церква і її вірні відсвяткували одне з найзначніших свят, що припадають на місяць лютий - свято Стрітення Господнє.

Це свято відзначається на спомин тієї події, коли Богоматір Марія і прибраний батько Йосиф принесли Ісуса у храм Єрусалимський на сороковий день після Його народження. Саме тоді старець Симеон побачив немовлятко Христа і тепер міг спокійно померти, бо нарешті зустрів довгоочікуваного Месію. Звідси і походить назва свята - Стрітення.

Свято Стрітення Господнє відзначають на 40-й день після дня народження Ісуса Христа. Урочисто відзначати його почали з кінця V століття.

У цей день в наших церквах святять свічки. Освячена на Стрітення свічка називається «стрітенською», «громницею», «громовою» і запалюється в непогоду для захисту оселі від блискавки й грому. Нею колись обкурювали оселю й худобу та давали в руки вмираючій людині, коли читали відхідну молитву. Прийшовши з церкви, колись обов'язково запалювали стрітенську свічку, «щоб весняна

повінь не пошкодила посівам і щоб мороз дерева не побив».

За народним віруванням в цей день зима зустрічається з літом: «Старе віходить - нове настає», «Зима з весною зустрічається».

Господарі цього дня спостерігали за погодою, вірили, що ясний і тихий день - буде добрий урожай і багато меду, іній - добра картопля і гречка. Казали: «Коли на Громницю півень нап'ється водиці, то на Юрія віл не напасеться травиці», - тобто при відлизі пізно зійде «паша» для худоби.

Також кажуть, коли на Стрітення ведмідь прокидається зі сплячки і бачить надворі сонце, він лякається своєї тіні, вертається в своє лігво і знову засинає; а значить, зима ще буде довгою.

15 лютого в Сербії відзначають державне свято - День державності.

О. Стецюк

Народні прикмети

Якщо тепло в цей день і сонячно, то й весна буде теплою.

На Стрітення сніжок - весною дощик.

Якщо відлига - жди пізньої весни.

Ясна й тиха погода - на добрий врожай.

Якщо бурульки короткі, то літо - сухе й погоже.

Якщо на дахах довгі бурульки — стільки ще випаде снігу.

НОВИ САД

КОНФЕРЕНЦИЈА «ВОЈВОДИНА У 2019.»

УСкупштини Војводине, 4. фебруара одржана је конференција «Војводина у 2019.». Током конференције учесници су имали прилику да кроз различите панеле и дискусије великог броја релевантних говорника сагледају различите аспекте теме «Војводина у 2019.», попут области регионалне сарадње, привреде, енергетске стабилности, екологије, културе, спорта.

Отварајући конференцију, председник Покрајинске владе Игор Мировић истакао је да су привредно-економски показатељи у Војводини данас позитивни, али да је пред Владом, на чијем је челу, још доста посла како би свим грађанима обезбедила бољи животни стандард.

«У 2019. години још много изазова и посла је пред нама, а ми ћемо наставити напорно да радимо, како бисмо ишли у корак са добним резултатима и економским показатељима који се бележе протеклих година», рекао је председник Мировић.

Он је истакао да је конференција «Војводина у 2019.» прилика да стручњаци из бројних области на панелима разговарају и тако понуде своја виђења успешне АП Војводине у овој години.

Осврнувши се на 2016. годину, када је дошао на чело Покрајинске владе, он је рекао да је већи део програма који је тада зацртан и остварен, пре свега захваљујући политичкој стабилности и сарадњи са

Председник Покрајинске владе Игор Мировић отвара конференцију «Војводина у 2019.»

Владом Републике Србије.

Говорећи на отварању конференције, председник Скупштине АПВ Иштван Пастор нагласио је да лично Војводину доживљава као «обећану земљу», простор на коме се може лепо живети, те да без обзира на различите националне припадности и политичке опредељености, људи ово подручје доживљавају на исти начин.

Председник Скупштине АПВ Иштван Пастор говорећи о томе шта се може учинити у 2019. години, оценио је да на нивоу читаве државе ствари иду у добром правцу. Он је додао да ће, када говоримо о Војводини, а имајући у виду недавно усвојен буџет, значајна средства која су определена за улагања у области пољопривреде, заштите животне средине и здравство бити најупечатљивији део године која је пред нама.

Он је исказао наду да ће одржавање ове конференције прећи у традицију, те да ће закључци до којих се буде дошло кроз дискусије у оквиру панела моћи да послуже као смернице и идеје за унапређивање економских, културних, социјалних и других параметара у покрајини.

Конференција «Војводина у 2019.» одржана је у организацији компаније «Color Media Communications» и магазина «The Economist», под покровитељством Покрајинске владе.

За време конференцији «Војводина у 2019.»

У ЦИЉУ ПРОМОВИСАЊА ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ И РАЗНОВРСНОСТИ

МЕЂУНАРОДНИ ДАН МАТЕРЊЕГ ЈЕЗИКА

21

фебруар - Међународни је дан матерњег језика. Овај дан се обележава у циљу промовисања језичке културе и разноврсности, као и вишејезичности.

Република Србија је у 2006. години приступила Европској повељи о регионалним или мањинским језицима Савета Европе. Овај међународни споразум је посвећен заштити језика група становништва које говоре другачије језике од оног који је језик већинског становништва државе. Посебно смо поносни на чињеницу да је од 47 чланица Савета Европе, Србија једна од 25 чланица која је приступила овом документу, истакла је Сузана Пауновић, директорка Канцеларије за људска и мањинска права поводом Међународног дана матерњег језика.

Република Србија је у потпуности посвећена унапређењу и развоју свих елемената идентитета припадника националних мањина, навела је директорка Канцеларије Сузана Пауновић

Свесна значаја образовања на матерњем језику у контексту очувања и развоја идентитета припадника националних мањина, Република Србија обезбеђује, осим на српском језику, целокупно образовање на матерњем језику на још осам језика: албанском, босанском, бугарском, мађарском, русинском, румунском, словачком и хрватском језику. Осим тога, још шест језика се изучава у оквиру наставног предмета Матерњи језик са елементима националне културе: буњевачки, влашки, македонски, ромски, украјински и чешки језик. Око 60.000 деце похађа наставу на свом матерњем језику или изучава свој матерњи језик на свим нивоима образовања.

Сузана Пауновић је навела да се правона информисање на језику националне мањине остварује путем штампаних и електронских медија. На мањинским језицима се издају новине, часописи, публикације, зборници, а електронски медији емитују програме на језицима националних мањина. Према расположивим подацима, месечно се емитује више од 18.000 сати радио и телевизијског програма за припаднике мањина на 16 језика, а излази више од 100 штампаних медија. Као јединствен пример у Европи, Војводина представља

МЕЂУНАРОДНИ ДАН МАТЕРЊЕГ ЈЕЗИКА

21. ФЕБРУАР

International Mother Language Day

Сузана Пауновић, директорка Канцеларије за људска и мањинска права

мултиетничку и мулткултурну средину у којој живи више од 25 различитих националних мањина. Посебну реткост представља покрајински јавни сервис Радио-телевизија Војводина, на ком се емитује значајан део програма на 15 језика националних мањина. Постоје и посебне редакције (на мађарском, словачком, румунском, русинском, ромском, хрватском, украјинском, македонском и буњевачком) које се баве производњом ових садржаја, рекла је Сузана Пауновић.

У Републици Србији је у службеној употреби, поред српског језика, још 11 језика националних мањина (албански, босански, бугарски, мађарски, македонски, румунски, русински, словачки, хрватски, црногорски и чешки) у 42 јединице локалне самоуправе. Статутом АП Војводине утврђено је да су у раду органа АП Војводине поред српског језика и писма, у службеној употреби и мађарски, румунски, русински, словачки и хрватски језици и њихова писма.

Ратификацијом Повеље, како наводи Сузана Пауновић, Србија се обавезала да посебно штити албански, босански, бугарски, мађарски, ромски, румунски, русински, словачки, украјински и хрватски језик, али се Повеља односи и на све остале мањинске језике који се традиционално користе на нашој територији. Испуњавањем обавеза из овог међународноправног акта посвећеног заштити и унапређењу мањинских језика, доприносимо очувању мултукултуралности и вишејезичности код нас и у Европи, оценила је директорка Канцеларије.

Обележавање овог дана у земљама УНЕСКО почело је 21. фебруара 2000. године у циљу промовисања језичке и културне разноликости и вишејезичности.

Према саопштењу
Канцеларије за људска и мањинска права

«7 ЧУДЕС УКРАЇНИ»

УКРАЇНСЬКИЙ ДОКУМЕНТАЛЬНИЙ СЕРІАЛ НА РТВ 2

З 1 лютого ц.р. на Радіо Телебаченню Воєводини - РТВ 2 кожної п'ятниці у терміні о 14:25 год. все до кінця червня буде транслюватися серіал «7 чудес України». Повторення в середу о 15:20 год.

«7 чудес України» — український документальний фільм про сім чудес України. Автор і ведучий: Микола Томенко. Актори: замки, палаци, фортеці України.

Серіал розділений на чотири частини: Історичні міста і місця (10 епізодів), пам'ятки архітектури (10 епізодів), природні чудеса України (10 епізодів) та замки, палаци і вежі України (20 епізодів).

В основу документальної серії лягли розповіді про створення цих об'єктів, їх історичну долю та легендарність. Автор бажав, щоб переглядаючи серіал глядачі дізнавалися якомога більше про маловідомі та загадкові факти, які мали місце в цих замках, фортецях та палацах, тому можна сказати, що метою авторів було по-новому відкрити ці об'єкти, дізнатися їхні таємниці, оцінити культурну, історичну та архітектурну значущість та, звісно, розповісти це глядачу.

О. Стецюк

ЗАПЛАНОВАНІ ПОДІЇ У БЕРЕЗНІ МІСЯЦІ

1. Загальні збори КМТ ім. Івана Сенюка – 3.03.2019. Приміщення КМТ ім. Івана Сенюка, Кула;

2. Програма до Дня 8 Березня у КПТ «Карпати» – 6.03.2019. Поч. о 17.00. Приміщення КПТ «Карпати», Вербас;

3. Концерт до Дня 8 Березня. Учасники УКМТ «Калина» і КМТ «Соко» - 6.03. 2019. Поч. о 19.00. Культурний центр Інджія;

4. Шевченківський вечір, КМТ ім. Івана Сенюка – 9.03.2019. Поч. о 19.00. Приміщення КМТ ім. Івана Сенюка, Кула;

Культурний центр Інджія

5. Свято «Пущення для дітей», ТПУК «Коломийка» - 10.03.2019. Поч. о 15.00. Парафія Вознесіння Господнього, Сремська Мітровиця;

6. Шевченківський вечір, КПТ «Карпати» - 23.03.2019. Поч. о 19.00. Приміщення КПТ «Карпати», Вербас;

7. Урочиста програма з нагоди 40 річниці ТПУК «Коломийка» та вшанування пам'яті Т.Шевченка - 30.03.2019. Поч. о 19.00. Театр ім. Добріци Мілутиновича, Сремська Мітровиця;

Teatr im. Dobritci Milutinovicha, Сремська Мітровиця

КРОСВОРД

ЗАГОРИЗОНТАЛІ: 1. Письмовий перелік певних відомостей. 4. Невеликий словесно-музичний твір ліричного змісту. 5. Брат батька або матері, чоловік тітки. 8. Пристрій на фото №2. 11. Свійська птаха, яка вміє кудахкати. 13. Майстер, який обробляє дерево і виготовляє різні вироби з нього. 14. Пристрій на фото №1. 15. Елемент споруди для підтримування її конструкції. 17. Український композитор, диригент ... Січинський. 18. Група людей, що складається з чоловіка, жінки, дітей та інших близьких родичів, які живуть разом. 20. Довга заглибина, викопана

в землі. 21. Літальний апарат на фото №3.
ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. «Алі-Баба і ... розбійників». 2. Комп'ютерний пристрій для зчитування зображень. 3. Лагоміна для собаки. 5. Експеримент на уроках фізики, хімії, біології. 6. Давньогрецький філософ, який жив у діжці. 7. Кипляча або дуже гаряча вода. 9. Ковзани на фото №4. 10. Прикраса, оздоба. 12. Селянин, який заготовляє траву на сіно. 15. Високе листяне дерево родини вербових із добре розвиненою кроною; чорна тополя. 16. Єдиний син у батьків. 19. Стадо овець.

3A BEPTNKA/II: 1. Copork. 2. Ckahedp. 3. Kictrka. 5. Hlocnja.

6. Aljoreh. 7. Okpini. 9. Poinkrn. 10. Okpacca. 12. Kocap. 15. Ocoap.

11. Kyppra. 13. Crorajp. 14. Goknpa. 15. Omopa. 17. Jlehnç.

16. Ojnahrk. 19. Otpa.

18. Ponha. 20. Kachara. 21. Pakera.

3A BERPON3OHTA/II: 1. Cmncok. 4. Ponach. 5. Jlajapko. 8. Kepmo.

BIJMOBII JO KPOCBOPAY

ДНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ШЕВЧЕНКІВСЬКІ ДНІ

т. Шевченко

205

Т. Шевченко

9 березня 1814 року – 10 березня 1861 року

БЕРЕЗЕНЬ 2019

ЛТЕРАТУРНО – МИСТЕЦЬКІ ВЕЧОРИ З НАГОДИ
ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ Т. ШЕВЧЕНКА